

Сільське господарство у квітні 2018р.

Зважаючи на сезонний характер виробництва рослинницької продукції, з січня по травень валова продукція с/г формується виключно за рахунок виробництва продукції тваринництва.

У квітні 2018р. (р/р) у сільському господарстві продовжилась тенденція щодо зменшення негативної динаміки виробництва до «мінус» 0,6% («мінус» 1% у березні 2018р. та «плюс» 1,2% у квітні 2017р.). Загалом, зменшення виробництва було зумовлено несприятливою епізоотичною ситуацією у вирощуванні свиней та низькою рентабельністю утримання ВРХ, що позначається як на тривалому зменшенні вирощування тварин, так і виробництві молока.

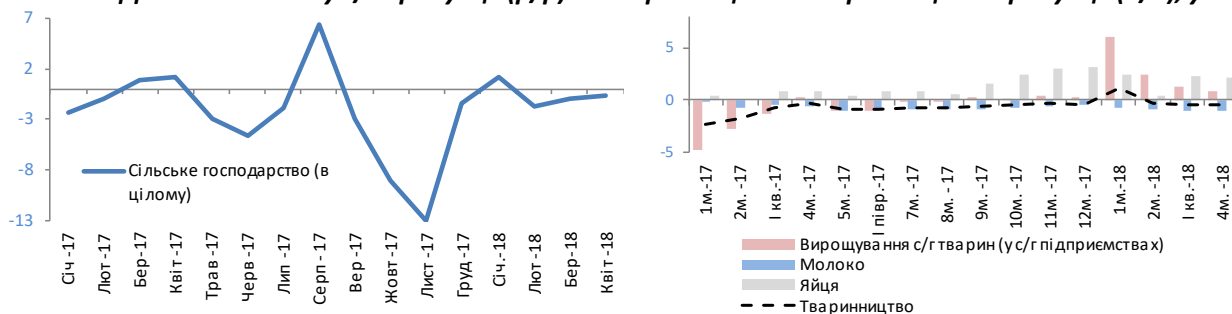
Водночас, в умовах стабільного зовнішнього попиту на продукцію птахівництва продовжує спостерігатися позитивна динаміка у вирощуванні у с/г підприємствах птиці та виробництві яєць.

У січні-квітні 2018р. (п/п), як і у січні-березні 2018р., скорочення с/г виробництва становило «мінус» 0,5% («мінус» 0,3% у січні-квітні 2017р.).

За підсумком I півр. 2018р., враховуючи сезонність виробництва рослинницької продукції, індекс с/г продукції вже формуватиметься як за рахунок тваринництва, так і рослинництва. Основними факторами впливу будуть: стабільний попит на внутрішньому та зовнішньому ринках, поступове покращення епізоотичної ситуація у свинарстві, висока собівартість виробництва, сприятливі погодні умови під час вегетації культур. Очікується, що обсяги виробництва с/г продукції будуть не нижчими минулорічного рівня.

«у квітні 2018р. у с/г виробництві збереглася негативна динаміка виробництва, хоча з тенденцією на уповільнення»

Рис. 1. Динаміка індексу с/г продукції (р/р) та виробництва тваринницької продукції (п/п), у %

Джерело. ДССУ

Табл. 1. Сільськогосподарське виробництво (тваринництво), % п/п, р/р

	Січень-квітень 2017р.	Січень-березень 2018р.	Січень-квітень 2018р.	внесок, в.п. (структура 2017р.)	Структура виробництва 2017р.
Сільське господарство, в цілому	-0,3	-0,5	-0,5	-	100
Сільськогосподарські підприємства	0,1	1,7	1,8	0,9	46,1
Господарства населення	-0,6	-2,9	-2,9	-1,4	53,9

Джерело. ДССУ, розрахунки Мінекономрозвитку

Головними чинниками поточної динаміки були:

- **падіння виробництва молока** на 1,1% («мінус» 0,6% у січні-квітні 2017р. та «мінус» 1% у січні-березні 2018р.), у тому числі у господарствах населення - на 3,1% (частка у загальному виробництві 67,7%) через низькі закупівельні ціни на продукцію, що не компенсують високі витрати на утримання поголів'я корів (за даними ДССУ у січні-березні 2018р. середні ціни реалізації молока у домогосподарствах були на 15,4% нижчі порівняно з с/г підприємствами). Водночас, у с/г підприємствах відбулось зростання виробництва молока на 3,2% через ширші фінансові можливості, ніж у домогосподарств, та можливість здійснювати реалізацію продукції на зовнішніх ринках;

Довідково. У січні-березні 2018р. (п/п) витрати на виробництво тваринницької продукції зросли на 16,2%, у т.ч. через удорожчання кормової бази – середні ціни на зернові культури збільшилися на 9%.

- **зростання вирощування с/г тварин** (у живій масі) у с/г підприємствах на 0,9% («мінус» 0,3% та «плюс» 1,2% відповідно) – виключно за рахунок вирощування птиці («плюс» 3,7%) через збільшення обсягів експорту продукції птахівництва на тлі все ще несприятливої епізоотичної ситуації у вирощуванні свиней та низької рентабельності вирощування ВРХ;

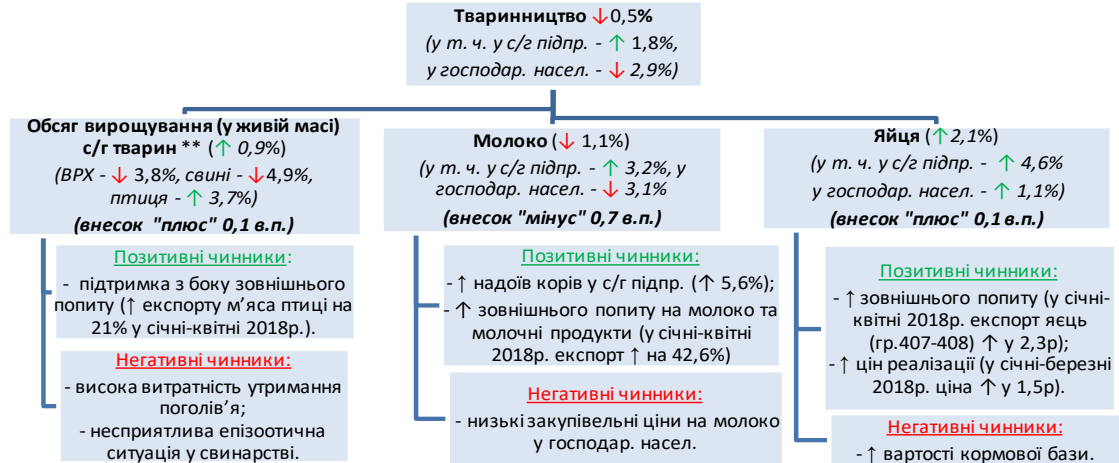
Довідково. За даними ДСС станом на 01.05.2018 порівняно з 01.05.2017 поголів'я птиці зросло на 1,2% («плюс» 3,2% станом на 01.05.2017), свиней та ВРХ - скоротилося на 6,3% та 4,4% відповідно (7,3% та 1% відповідно). В цілому, у січні-квітні 2018р. (п/п) обсяг реалізації на забій (у живій масі) с/г тварин скоротився на 1,3% (1,1% у січні-квітні 2017р.).

«тривале скорочення обсягів виробництва молока обумовлене переважно проблемами у проведенні виробничої діяльності у господарствах населення»

За даними Держпродспоживслужби станом на кінець квітня 2018р. всього було зафіксовано 45 випадків (понад 60 випадків станом на кінець квітня 2017р.) африканської чуми свиней (АЧС), більшість з яких – у дикій фауні.

• **зростання обсягів виробництва яєць** на 2,1% («плюс» 0,9% та «плюс» 2,3% відповідно) внаслідок збільшення поголів'я птиці в умовах стабільного зовнішнього попиту на продукцію птахівництва. Довідково. За даними Єврокомісії з початку 2018р. Україна стала найбільшим експортером яєць до країн ЄС, перевищивши навіть показники США – багаторічного лідера з постачання в ЄС яєчної продукції. Так, у січні-квітні 2018р. (п/п) експорт яєць (гр. 407-408) до країн ЄС зріс у 65,1р. Право експорту до країн ЄС мають майже 300 українських підприємств, у т. ч. виробники м'яса птиці, риби, меду, яєць, молока та молочних продуктів.

Специфічні фактори впливу на виробництво тваринницької продукції*

*- дані наведено у % до відповідного періоду попереднього року, кумулятивно (січень-квітень 2018р. (п/п))

** - дані наведено по с/г підприємствах

Джерело. ДССУ, ДФС, розрахунки Мінекономрозвитку

У регіональному розрізі у січні-квітні 2018р. кількість регіонів, де спостерігалось зростання, становила 11 (8 регіонів у січні-квітні 2017р.). Найвищі темпи зростання були у Херсонській обл. – на 4,7% («мінус» 5,5% у січні-квітні 2017р.), Київській обл. - на 4,1% («плюс» 8,5%) та Вінницькій обл. – на 3,8% («мінус» 4,7%). Найбільше скорочення у Луганській обл. - на 10,4% («мінус» 5,9%) та Дніпропетровській обл. - на 8,2% («плюс» 7,5%) через зменшення обсягів виробництва всіх видів тваринницької продукції.

Табл. 3. Регіональний розріз, % п/п

	«Найбільше зростання»				«Найбільше падіння»		
	Січень-квітень 2018р.	Частка у структурі, 2017р.	внесок, в.п.		Січень-квітень 2018р.	Частка у структурі, 2017р.	внесок, в.п.
Херсонська	4,7	2,9	0,1	Луганська	-10,4	1,0	-0,1
Київська	4,1	8,1	0,3	Дніпропетровська	-8,2	6,5	-0,5
Вінницька	3,8	9,9	0,4	Одеська	-4,6	2,6	-0,1
Львівська	2,6	5,2	0,1	Запорізька	-4,5	2,8	-0,1
Тернопільська	2	3,3	0,1	Миколаївська	-4,4	2,3	-0,1

Джерело. ДССУ, розрахунки Мінекономрозвитку

Хід польових робіт. За даними Мінагрополітики станом на 05.05.2018 ярих зернових та зернобобових культур посіяно на площі 5,4 млн. га. (5,5 млн. га. торік), цукрових буряків – 270 тис. га. (305 тис. га. відповідно), соняшнику – 4,2 млн. га. (3,8 млн. га. відповідно).

Очікується, що у I півр. 2018р. обсяги виробництва **с/г продукції** будуть на рівні I півр. 2017р. Дані результати підтримуватимуться незначним нарощуванням обсягів виробництва рослинницької продукції на тлі більшої площі посівів озимих культур (під урожай 2018р. порівняно з 2017р. зростання на 1,3%) та дещо кращого їх стану. А також вирівнюванням виробничої ситуації у тваринництві в умовах стабільного зовнішнього та внутрішнього попиту, зменшення спалахів АЧС (у 2018 році на протиєпізоотичні заходи у бюджеті передбачено 687 млн. грн. порівняно з 113,7 млн. грн. у 2017р.) та посиленням акцентів державної підтримки на тваринництві та фермерських господарствах (загальна сума підтримки у 2018р. складе 6,3 млрд. грн порівняно з 5,5 млрд. грн. у 2017р.) (за даними ДССУ у II кв. 2018р. виробники очікують продовження зниження впливу такого стримуючого с/г діяльності чинника, як недостатній попит та фінансові обмеження).

Ризиком залишається ескалація військового конфлікту на сході, нова хвиля розповсюдження захворювань тварин, а також несприятливі погодні умови під час дозрівання та вегетації культур.

«зростання вирощування с/г тварин у с/г підприємствах відбулося виключно за рахунок вирощування птиці»

«позитивні внески вирощування с/г тварин у с/г підприємствах та виробництва яєць не дозволили компенсувати негативний внесок виробництва молока у індекс с/г продукції»

«вплив на динаміку с/г виробництва у січні-квітні 2018р. Донецької обл. становив «плюс» 0,01 в.п., Луганської обл. - «мінус» 0,1 в.п.»

«очікується, що у I півр. 2018р. обсяги виробництва с/г продукції будуть на рівні відповідного періоду 2017р.»